

Ordförandens ruta

Resonans är fet. Den innehåller mer än utlovat. Vi planerar för 8 sidor och KBP fyller på så det blir 12. Vi tackade genom att välja med honom i tidningsredaktionen vid höstmötet.

JUBILEUMSÅR är det för Gästriklands Spelmansförbund. Det är 60 år sedan förbundet bildades på Gävle Teater. Det ska vi fira. Hela året. Vid styrelsens möte den 23/1 planerade vi våren, sommaren och lite till hösten. Vi kan knappt vänta på allt trevligt..., se bara kalendariet nedan. Det tar över mer och mer av sidan. Hur kan man ha tråkigt, när man bara behöver bjuda till det minsta av sig själv för att vara med och ha kul. Spelar man inte så sjunger man hellre än väl, eller väl om det vill sig väl. I värsta fall får man "bara" dansa....Själv älskar jag alltihop. Det nästan roligaste är dock att göra sådana fynd som jag skrivit om bakerst i tidningen. Nya kunskapskällor att ösa ur. Nya rön att ta ställning till och sammanfoga med tidigare kunskaper. Kanske se en helt ny bild framträda. Andra är mer intresserade av vilken färg på ackordet som passar bäst just här i den låten, eller kanske det är gudomligast att spela till dans eller.....

Social samvaro är dock grunden i alla lägen och det försöker vi i GSF skapa med de olika aktiviteter som spelträffar, stämmor, medlemsmöten, notugivning mm

eder Michael

GästrikKalendarium våren 2003

Februari

2 sön kl 15-17.30 Musikhuset, Gävle. Folkmusikfest Ungdomligt spel
med Dunderdon, Furga, Nymanslaget, Erika & Cecilia. POW !

11 tis kl 19 Tallheden visstuga gäst:Gunnar Turesson från Bjursås. 026-271561

Mars

11 ti kl 19 Tallheden visstuga Dan Andersson-kväll
15 lör kl 18 GSF Årsmöte Ytterbyn, Järbo se inbjudan
26 ons kl 19 Hillegården Gävlekoncert, trivselkväll
30/3-6/4 Folkmusikfest i Sandviken se www.folkmusikfesten.nu

April

tom 6/4 Folkmusikfest se dagstidningar och www.folkmusikfesten.nu
1 ti kl 19 Tallheden visstuga
4 fre kl 19 Kungen konsert: Råmantik med Hammaresteterna
13 sön kl 13-14.30 Böna Café Gammeldragarna spelar
27 sön kl 13-14.30 Gävle Spl

Maj

4 sön kl 13-14.30 Böna Café Vissång
11 sön kl 13-14.30 Böna Café Silverbasharpor
13 ti kl 19 Visstugeutflykt, Stjärnsund ?
Uppl: Maria 026-271561
25 maj kl 13-14.30 Böna café Hille Spelmän
31 lör Hovrastämman i Ljusdal

Juni

1 sön kl 13-14.30 Böna Café Rillens Spelmän
1 sön kl 14-17 Tolvfors, Spelträff,rundvandring,
föredrag, konsert, grill
6 fre kl 19 Tallheden visstuga firar 5-års på
Jansasgården.
Knytbuffe, ta med mat och dryck.

Kulturskolan Sandviken, söndag 8/12 2002. (1:a inspelningsdagen)

Sandvikens spelmannslag, för dagen ca 35 personer, samlades i en av kulturskolans orkestersalar för att ta dom första stapplande stegen mot den efterlängtrade CD:n. Ambitionsnivån var hög och tanken var att vi skulle hinna med att sätta sex låtar under dagen. Men... som alltid, tiden går fort när man har roligt, så vi fick nöja oss med fyra inspelade alster och vi väntar med spänning på resultatet efter att materialet avlyssnats i lugn och ro av kritiska producentöron (läs Östblom/Börjesson). Hur än det går med den saken så gick väl alla hem den här eftermiddagen med ett förnöjsamt leende på läpparna. Man blir ju hur imponerad som helst över lagets förmåga att hålla koncentrationen, ta instruktioner och ändå lyckas visa så mycket spelglädje som vi gjorde. Mycket beror ju naturligtvis på Per Börjesson som på ett beundransvärt sätt lyckas plocka fram det bästa ur både material och spelmän och Lennart Östblom som effektivt pratade bort skräcken för mikrofonskogen och all annan teknik. Men om man skall få möjligheter att jobba med detaljer och "ytfinish" måste man ha gjort ett bra grundarbete. Det verkar ju fungera alldeles utmärkt det här med Åsa A och Åsa P:s övningar tillsammans med Mickes lagträningar däremellan. Vi har nog hittat ett riktigt bra recept för gemensam framgång. Tusen tack !!! för att ni sliter och vi andra hoppas verkligen att resultatet (CD:n) blir något ni kan känna er stolta över.

Under förutsättning att inte producenterna skrotar något av det vi gjort... finns alltså följande låtar inspelade

1. Ubbes schottis
2. Vid 16 år (vals)
3. Stora Björnmossen (hambo)
4. Kasper spelman (bondpolska)

De två låtar som vi inte hann med tar vi med till nästa inspelningstillfälle

5. Småpolska nr 1
6. Torsåkersvals

Förutom dessa två bör laget ganska omgående ha fram ytterligare fyra låtar så att man har något nytt att sätta tänderna i ..

skev K Bertil Persson

Dom hade skinnkläder förr.
Byxor av älgskinn och vackra västar.
Denne spelmann ser dock mer ut som
en dykare ur en annan värld.
Har hör att orsakarlarna förr drog
till Delsbostämman per hoj.
Kan de vara en slik en ?

Hur dom/det va, förr i tiden!

Detta hände sig i Ovansjö socken på den senare hälften av 1600-talet. Två av de häftigt reformerande kyrkoherdarna under denna period hette Marcus Simming och Hans Weslander. Simming var riktigt på hugget och ville införa snus och tobaksförbud då mansfolkets mustascher förorenade nattvardsvinet (snusk!) Han ämnade även införa tvångsklippning av männens skägg. Länsmannen och en av bönderna utsågs att utföra tvångsåtgärden. Vidare tvingades alla kvinnor att tiga i kyrkan. Det skulle vara tyst från det att man anträdde

kyrkgången, även här utsågs tvenne män att bevaka så att denna osed utsläcktes. Simming hade även åsikter om tillgången på mat och dryck i samband med att gravöl hölls. *"De som kistan gjorde och svepningen ombesörjde borde ha mat och dryck, men ej de öfrige"*. Simming hade dock en mer förstående hustru, så utfallet av straff för överträdelser mot de nitiska reglerna blev ofta mildrade av hustruns empatiska anlag och goda övertalningsförmåga. Då blev det förvisso värre under Hans Weslanders tid då penningabot infördes mot olika sedlighetsbrott. 4 uppsyningsmän hade till uppgift att kolla så att alla satt stilla under gudstjänst. Spring under kyrkobesöket botlades med stupstocksittande resten av dagen samt därtill 2 daler kopparmynt o bot.

Ur protokollen:

-Anno 1674 den 17:e söndagen post Trinitatis angafs hurusom een stor del togo sigh resor före mot sön- och helgdagar och försummade gudstjänsten, ty bleef af sockenmännen beslutit, att then brottslig finnes, skulle plikta första medh stocken, kommer han flera gånger igen, plicket medh stocken och två daler åt kyrkian.

Ölförsäljning och öldrickande under sön- och storböndagar botlades.

- Anno 1682 I post Epüh Angafs huru een part komma till kyrkian fulla och druckna, somliga af dryckenskap hemma liggandes från Gudstjänsten ty bleef av sockenmännerna aftalat, att sådana skulle första gången plikta två daler till kyrkian, komme han flere gången igen plicket dubbelt för hwar gång han beslagen warder. Sammaledes till den som öhlet tappar.

-Anno 1685 D quasimodo geniti höllts sockenstämma (Ovansjö) och gafs tillkänna huru ungdomen om högtider och andra tider slaggade sigh samman och föröfwade dansande icke allenast aftonar utan ock in på natten hwaraf orsakades stundom slagsmål och annan lättfärdighet ty sådant att afskaffa beslöto, den piga, som blifwe beslagen medh sådant otidigt dansande skulle söndagen näst efter stellas androm till varnagel på ett särdeles rum på kyrkiogången under Gudstjänsten, blifwen hon oftare medh dansande beslagen, skulle henne förvägras utslaget håår, tå hon wille komma i åchtenskap. Spelmannen sammaledes plichte medh penningar, dock dansande uthi ärlige samqwem och gästabudh äro härunder intet förestående.

Nu vet vi ju att påbud och kontroller från vuxna och överhet inte brukar efterlevas alltför mycket. Ovansjöpräster var verksamma på 1600-talets slut. Nedan kommer belägg från 1700-talets Forsa i Hälsingland där nattfrierisederna störde den nitiska överheten. Detta till trots att man låg med kläderna på, mest för att bekanta sig med varandra. Stor skam var det att bli med barn efter ett nattfrieri. Att dansa och roa sig, träffa ungdomar av det motsatta könet är en outplånlig lust (och nödvändighet). När det rörde sig om drängar och pigor såg en del överhetspersoner med ovilja på att deras tjänstefolk roade sig på detta sätt, för det kunde ju gå ut över arbetet. Kyrkoherden Albert Holmquist från Forsa i Hälsingland skrev till riksdagen om den hemska oseden att ungdomarna löpte från den ena gården och byn till den andra, att de anordnade lek- och dansstugor som det hette, och att de *"sökte sängelag ogifta personer imellan, hwaraf är lätt att föreställa sig följderna"*. Präster och landshövdingar utfärdade varningar, men ungdomens lust att roa sig rådde man, som sagt var, inte på så lätt.

Utdrag ur prästeståndets protokoll 1778-1779 s. 175.

Hittade utdragen ur protokollen gjorde K B Persson

Vallkulla söder om Järvsö.
Så såg dôm ut, dôm attraktiva stintorna...

Gravöl håller man väl inte längre, men uttrycket lever än. Man träffades runt liket i kistan i hemmet för att hålla likvaka och gravöl. Det senare inte minst för att hedra den avlidnes minne. Oftast kanske stillsamt, men ibland under starka känslouttringar och under ölets inverkan, så kunde det nog gå hett till efter ett tag. T.o.m. dans förekom, vilket i vår föreställningsvärld kan te sig lite makabert, men det gamla bondesamhället hade helt andra värderingar, seder och en annan inställning till döden än vad vi har idag.

Kyrkoplikten varje söndag var inte lätt att hålla alla gånger och inte ville man kanske alltid heller. Gudstjänsten var lång med både predikan, meddelanden och kungörelser. Undra på att kroppsarbetande människor (ofta med lite brännvin i sig) lätt somnade vid så långt stillasittande. Däremot var folklivet på kyrkbacken både före och efter gudstjänsten av stort intresse. Socknens soldater paraderade, man bytte några ord med släktingar och affärsbekanta och visade upp sig i finkläderna.

Att man ”*slaggade sig samman*” och dansade i tid och otid har som ovan nämnts, stört överheten i alla tider. Glädjen med detta dansande kunde man inte förbjuda. Det finns runt om i socknarna ”*dansarvallar*” ute i skogen där man kunde träffas och ostört leva om som man ville. Kanske man hölls där när trycket från överheten tidvis var alltför stark ?

Nattfrieriseden fanns inom hela svenska fäbodområdet, dvs i stort sett norr om Dalälven samt i västra Sverige. Man gick runt i byarna, tog kontakt med flickorna som sov i loftet och försökte få komma in för att sova påklädd liggandes ovanpå täcket. Om man blev insläppt så fanns ju ett visst intresse från flickans sida och övernattningarna gjorde att man kunde lära känna varandra bättre. Tillfällen till detta var annars sällsynta i det gamla bondesamhället.
lade Michael M till

Reparerar fioler, säljer instrument och tillbehör, god service åt er alla, har GSF-medlemmen, spelmannen och fiolbyggaren Anders Gill. Han finns oftast i Gävle på onsdagar. Lokalen ligger i korsningen Rudammsgatan och Skomakargatan, alldeles bakom Skatteförvaltningen i Gävle. Ring hem till honom (0650-740333) och kolla om han verkligen är på plats eller ta'n direkt på mobilen 070-6355566. Gill Violiner heter firman och ligger i källarplanet.

Kallelse till

Gästriklands Spelmansförbunds årsmöte 2003

Lördagen den 15 mars kl 18.00 i anrika Ytterbyns Bygdegård, Järbo

*Vi börjar med mötet direkt kl 18.00, så kom i tid.
Smörgåsar och dryck serveras till självkostnadspris.*

OBS !! GSF styrelse önskar att alla lag och grupper är representerade med minst en person. De större lagen givetvis med 2-3 personer. Därtill alla enskilda bland våra ca 180 medlemmar otroligt välkomna.

Det är viktigt att alla grupper skickar någon/några representanter så att vi får en direktkontakt . Dessutom är det en viktig demokratifråga.

Styrelsen är Gästriklands spelmäns ansikte utåt på läns och riksnivå, vi förfogar över medlemmarnas medlemsavgifter som kan användas till mycket..... arkivet.....kurser.....

Kom på mötet och medverka till ett ännu bättre fungerande spelmansförbund.

Efter årsmötet spelar vi tillsammans och vi ser till att någon ny låt lärs ut...

OBS! Eventuella motioner som kräver beslut ska vara styrelsen tillhanda senast 28 februari så att vi kan diskutera dem. Under övriga frågor kommer bara diskussionsfrågor upp – inga beslut tas.

Skicka till Michael Müller, Hjortstigen 8, 80642 Gävle eller michael.muller@telia.com

Den eminente riksspelmannen.

När jag började spela fiol 1972 och arbetat mig igenom de flesta så kallade allspelslåtarna upptäckte jag att det nästan inte fanns några låtar från Gästrikland. De flesta i spelmansförbundet spelade främst låtar från grannlandskapen. Fanns det inte några Gästrikelåtar värda att spela, och isåfall var fanns dom? Jo, efter att på aviga vägar invigt mig själv i konsten att läsa noter så dök dom upp. Det var i notsamlingarna de huserade, på hembygdsgården Vretas i Valbo fanns ett arkiv med låtar och i Svenska låtar, Gästrikedelen.

Det var nu de dök upp, banden med Gustaf Jernberg och alla låtarna efter farfar och Karl Linblad. Dessa brusiga bandkopior som kopierats i många led och kommit till Stig Sjödin på hemliga vägar öppnade en ny värld med låtar. Jag lyssnade och ”plöjde” i mig låt för låt och vi på den tiden unga spelmän började lansera Gustafs repertoar som idag är en omistlig del av vår låtskatt. I och med att de gamla inspelningarna från slutet av femtiotalet nu har restaurerats av Anders Rosén så finns de tillgängliga för alla, och med en ljudkvalitet som vida överstiger mina gamla rull- och kassetband. Den här dubbel CD:n är ett måste för varje spelman som vill lära känna spelstilen och höra hur Gustaf spelar låtarna. CD:n är ett utmärkt komplement till boken Jernberglåtar. Jag väntar redan på nästa CD utgåva med resten av Gustafs inspelningar.

Skrev Tony Wrethling

Pers Hans, Björn Ståbi & Skäggmanslaget

Foto: Gunnar Westlund

Bo Lindsalen, Gävle Konserthus 21:e januari 19.00

Eftersom man inte själv sålt sin själ till hin redan på sjuttioalet är det kanske lite svårt att fatta hur stora dessa spelmän är i svenskt folkmusikliv. Självt kanske man vid första anblicken saknade Marshalstackarna och förväntan om att få höra ”Hon kom över mon” i orginaltappning grusades. Men ganska omgående förstår man varför man inte längre kontaminerar dessa grånande gentlemens fiolspel med distade gitarriff. Denna afton på konserthuset gavs det verkligen tillfälle att få lyssna till lysande samspel som innehöll både teknisk brillians och bländande stämspel. Skäggmanslaget, numera bestående av, Thore

Härdelin, Wille Grindsäter och Bengt Linderoth inledde konserten med en bukett hälsingelåtar varvat med lite roligt mellansnack, mer eller mindre förvirrat. Björn Ståbi och Pers Hans tog sedan stafettpinnen och levererade en minst lika skön samling dallåtar och med lika förvirrat småprat mellan numren, charmigt, underhållande och med glimten i ögat. Vi fick prov på dom musikaliskt dialektala skillnaderna mellan landskapen. Hälsinglands pigga, vitala låtskatt kryddat med instrumental snickarglädje i form av rullstråk och av konstmusik färgade figurer. "Lördagskvällen" och "Liv-Antes polska" kan nämnas som exempel på detta. Dalarnas kanske lite mer suggestiva figursättning, något blåare i tonen och där stämmorna flätats samman så harmonierna ger ståpels över hela kroppen. En ålderdomlig polska efter en 1700-tals spelman från Orsa, som dessutom på grund av sitt osedliga leverne lyckades med konststycket att bli landsförvisad, Skänklåt från Bingsjö efter Pekkös-Per och en vals från Enviken troligen efter Vilhelm Hedlund var några av låtarna där Ståbi/Pers-Hans visade prov på vad ett mångårigt samarbete kan göra för samspelet.

Grupperna skiftade ett par gånger under konserten och publiken som uppgick till ett hundratal och till stor del utgjordes av musikanter "sörplade" andäktigt i sig vad som bjöds från scenen. Via en "musikalisk rebus" i form av en kontingentmarsch från södra Dalarna inledde fd "Bockföt" (Hans och Björn) finalen och i och med att låten tog form av Äppelbo gånglåt anslöt de tre skäggen till gemensamt spel. Finalen formades av publiken som fick önska fritt. Via bl a "Farmors brudpolska" efter Gyrisen i Älvdalen och "Till Far" av Per-Olle led konserten mot sitt slut och jag tror att dom flesta tyckte att man fått bra valuta för entre'pengen 140:- Storrea i guldsmedsaffären, om man säger så.

Påstår K B Persson

Nykis i närbild

Den, numera 50-årige, Mikael Nykäsenoja säger stolt att den bästa presenten till födelsedagen har han redan fått, nämligen första barnbarnet - Amelia, 4 månader gammal. - *Jag är morfar och jag blev det före 50*, säger han stolt. Det finns bara en hake, Amelia bor i vanliga fall i England. Nu har hon firat sin första jul med den svenska delen av släkten i Sandviken. - *Vi ska åka över till England längre fram*, försäkrar Mikael raskt. Fiolen och folkmusiken hör väldigt mycket samman med Mikael. Så mycket att det är lätt att glömma att han faktiskt arbetar med något helt annat till vardags. - *Jag är lärare i svenska på gymnasiets individuella program och trivs väldigt bra med jobbet. Vi har ett underbart arbetslag och vi skrattar otroligt mycket under dagarna.*

Upptäckte fru och fiol

Det var på 70-talet som Mikael upptäckte såväl blivande hustrun Ulla som att han ville spela fiol. Ulla och Mikael träffades i Sandviken, hon är dotter till prosten Gunnar Westberg och självklart var det han som senare vigde paret. Det var förresten Gunnar Westberg som döpte lilla Amelia i Sandvikens kyrka.

Efter att ha besökt ett antal folkmusikstämmor insåg Mikael att han ville spela fiol. Han köpte en "kinesfiol" för 175 kronor i Gävle, åkte hem och stängde in sig i mammas tvättstuga och spelade fiol åtta timmar varje dag efter jobbet.

- *Jag lärde mig själv genom att lyssna på skivor och härma spelet*, säger han.

Det gav resultat, för några år senare gick han med i spelmanslaget där han nu varit medlem i snart trettio år.

- *Jag är egentligen inte så bra på att spela, men det ser nog medryckande ut när jag står där med fiolen och spelar. Folkmusiken är mitt sociala liv och så gillar jag att ålder är oväsentligt när man spelar ihop.*

I slutet av 90-talet tog Mikael över som ordförande och spelledare i spelmanslaget, som förde en tynande tillvaro med en handfull spelmän som kärntrupp. Då annonserade Mikael

helt enkelt efter blivande fiolspelare. Gensvaret blev enormt. Han drog igång ett par fiolkurser och sen dess har man årligen fiolkurser som är mycket populära. I dag har spelmanslaget mellan 25 och 30 spelglada medlemmar.

- *Vi håller faktiskt på att spela in en skiva nu*, berättar Mikael.

Annonser gav svar

Mikael ville även återupprätta den traditionella visskatten i Gästrikland och startade visstugan i Tallheden, Högbo för fem år sen. Men hur fick han tag i intresserade?

- *Jag annonserade efter folk som ville sjunga visor. Till första träffen i stugan kom det 48 personer!* berättar Mikael.

Nu har han ett nytt projekt på gång - danskurser. För det är ju roligast att spela upp till dans.

- *Jag funderar på att annonsera igen. Vi tänkte ha några timmar danskurs en gång i månaden och det hoppas jag ska resultera i ett fullt dansgolv på folkmusikfesten i början av april*, säger han entusiastiskt.

Föreningsmänniska

Men detta är långt ifrån det enda Mikael sysslar med, han är även aktiv i föreningar som Bibliotekets vänner och Rosenlöfs tryckeri. På sistone har han gett sig på en helt ny utmaning - skådespeleri. Han är med i Bernt-Olov Anderssons "I syrenernas tid", en uppsättning som har premiär i mars.

- *Jag blev tillfrågad om rollen som raksliparen och som så många gånger förr sa jag ja utan att riktigt veta om jag skulle gå i land med det*, skrattar Mikael. I rollen ingår även att kunna traktera dragspel och nu har Mikael lånat hem ett dragspel och tränar. - *Men det är viktigt att ge sig själv en chans att testa nåt nytt, sånt gör ju att man växer och utvecklas*. Han ser sig själv som igångsättare och inspiratör, en cheerleader som får igång alla inklusive sig själv.

I våras blev han glad när han fick kulturstipendium från kommunen, det kändes som ett erkännande för folkmusiken.

- *Folkmusiken, visorna och allt det andra handlar egentligen om att göra vardagarna litet roligare*, sammanfattar Mikael.

Skrev gjorde B P Persson

Låtkurs tillsammans med Stockholms spelmanslag i Sandviken 24 – 26/1

Kan man tänka sig en bättre inledning på spelåret än en 3-dagars intensivkurs med 3 duktiga instruktörer och alla deltagande spelmän på bästa spelhumör. Jeanette Evansson, Per Börjesson och en ny bekantskap, Maria Jonsson, född i Västerbotten men numera Falubo visade prov på stor pedagogisk förmåga med dom ganska stora grupper som formerades. Jag tror dom flesta fick riktigt bra kläm på dom låtar som lärdes ut.

Fredag

Stockholms spelmanslag anlände till Sandviken portionsvis s a s, i bilar eller med tåg och buss. Vandrarhemmet i det gamla elevhotellet vid centrala verkstadsskolan fungerade som härbärge och där inleddes programmet på fredag kväll med ett informellt välkomstsamkväm. Sandvikarna var väl inte överrepresenterade precis. Tre stycken umgängeskranka spelmän hade letat sig dit och över ett litet (tretimmars) kvällsfika spelades det oavbrutet tills sängen kallade. Man behöver som bekant sova ibland också för att orka hänga med.

Vi måste bara visa upp ett Bingsjö-fynd sedan i somras. Agnes Nykäsenoja hittade detta vackra instrument hos någon. ”Änte en haringfela så säg ?”

Foto: Erja Lytter (tror red)

Lördag

09.30 samlades vi vid Bessemerymnasiet och Individuella programmets lokaler. Betydligt fler representanter från Sandvikens spelmanslag fanns nu på plats, totalt ett 50-tal spelmän. Efter en snabb presentation delades vi in i tre blandade grupper, stockholmare och sandvikare huller om bladder. Under dagen skickade vi sedan runt de tre instruktörerna så att alla fick en portion av samma medicin. Det fungerade jättebra! Jeanette bjöd på två (hopkopplade) valser från Finland, Per hade en vals av Blinda Palm från Svärdsjö och polska efter Hammarbergs-Hans. Maria tog två låtar från sina norrländska hemtrakter. Det verkade som det mesta föll dom flesta i smaken. En dryg timmes avbrott för lunch gav deltagarna möjlighet att hämta andan och smälta intrycken. Det blir väldigt intensivt med så mycket material på så kort tid, dock förvånas man över hur mycket som trots allt fastnade. Vi 17-tiden bröt vi kursen för att ge alla möjlighet att förbereda sig inför kvällens fest. Stockholms spelmanslag gick ”hem” till vandrarhemmet och satte på bastun.

Festen

19.30 återsamlades nytvagade och uppklädda kursdeltagare plus några extra festsugna på Odd Fellows där en riktig praktmiddag serverades. En pampig dukning i en vacker och stämningsfull lokal gav en värdig inramning. Meny´n ? Jo, det bjöds Burgundisk köttgryta med sallad och ris, hembakt lantbröd och som avslutning kaffe med likaledes hembakta nötbisquier. Allt smakade helt underbart och det hela hade tillagats med stor gormandisk kärlek av Ulla Nykäsenoja, Brita Hansson, Lena Lassila och Diana Pant. Under middagen fick vi dessutom lyssna till det numera, i det närmaste världsberömda ”Tallheds-numret” med Emigrantvisan och sist men inte minst slagdängan ”Elake gubbe” där trion Anders, Sture och Bertil var fullare än någonsin. Allmän sång blev det också där några slutackord klingade som man nästan blev tårögd. Vackert! Naturligtvis utbyttes det artigheter mellan lagens spelldare. Gunnar gjorde det på ett närmast ryskt sätt, då han dängde en vacker keramikmugg i golvet så att flisorna yrde. Micke skall få en ny vid ett senare tillfälle. Kurslärarna tackades redan i ”halvtid” för ett gott jobb, mest kanske för att tvinga upp dom för en improviserad minikonsert till allas förtjusning. När den sittande delen av middagen var till ända brakade ett allspel loss som pågick i nästan en timme. Det blev enorma mängde energi som släpptes loss och det blev nästan olidligt varmt, men vem bryr sig om sådana detaljer när speldjävulen griper tag i en. Efter den stora manifestationen spelades det vidare i mindre grupper och hela huset fylldes med vacker fiolmusik. Vid ettiden började dom förståndiga kursdeltagarna att gå hem för att samla energi inför den avslutande kursdagen. Vi andra kände att här finns det ”gott om bränsle i tanken” så vi körde på en bra stund till. Men även roliga fester har ett slut och tids nog tystnade musiken och lugnet lade sig över Sandviken.

Söndag

09.30. Trötta men av någon konstig anledning fortfarande spelsugna infann de flesta sig till den avslutande delen av kursen. Maria Jonsson fanns inte med på söndagen (planerat) så vi grupperades om i två grupper som togs om hand av Jeanette och Per. Jeanette trodde att det var rekord för hennes del med 23 stycken elever i en grupp. Det gick bra i alla fall och förutom att vi repeterade valserna från gårdagen fick vi med ytterligare en låt. ”Pitt-låten” efter Gustaf Jernberg. Det lär även jobbas på en text till denna låt, Den skapelsen vi ser fram emot att få höra. Per laddade med nytt krut och lärde ut ”DdurAdurDdur” efter Lindblad och Polska efter Eklund, Österfärnebo. Söndagens lunchavbrott satte en liten pinne i hjulet för eftermiddags-programmet. En övertro på att Sandvikens restauranter snabbt skulle mätta ett

fyrtiotal hungriga spelmän kom på skam och den avslutande eftermiddagen fick ägnas åt en inspelningssession för att hinna med dokumentation av kurslåtarna. Men det såg ändå ut som dom flesta var nöjda med vad dom åstadkommit. Trött, glad, men med i det närmast total "mental soppatorsk" åkte man hem och "toksov" till Sverige – Danmark i handbolls-EM.

B Persson

Jubileumsår betyder jubileum.

Då kan man se bakåt på sånt som varit, har hänt. Samtidigt som vi försiktigt blickar framåt och försöker skåda runt knuten till framtiden. Något kombinerar bägge dessa aktiviteter och testar den egna förmågan är det som härmed utlyses:

Gästriklands Spelmansförbund utlyser en **låtkompositionstävling** till förbundets 60-årsjubileum. Temat är *"Bästa danslåten"*. Oavsett genre, sort, tonart, stil etc...

Max två tävlingsbidrag per person ska vara **Åsa Pettersson, Västervägen 52, 81290 Storvik tillhanda senast 31 augusti 2003**. Den kan komma i notform eller ljudande. Enväldiga domare blir låtkommittén i GSF dvs Åsa Pettersson, Michael Müller, Åsa Andersson samt Tony Wrethling. Vinnarna får givetvis priser och presenteras under jubileumsgalakonserten i novembermörkrets Gästrikland.

Rota i samlingarna, låt dig inspireras till en ny låt, prova att göra en låt (det är kul !). Låt inget hindra dig. "Danslåt" betyder bara att den ska vara bra att dansa till....inte att den behöver vara svår rent fioltekniskt.

Apropå låtar.

I Resonans 1-2002 föreslog styrelsen i GSF att alla aktiva spelmän skulle se till att ha följande 10 låtar aktuella på sin låtrepertoar:

Ridmarschen (nr 38 JB=Jernbergsboken)	Hambopolska nr 113(lb),
Lilla Skänklåten (nr 135 lb=lösblad)	Schottis Bro
Torsåkersvalsen,	Jernbergsschottis (nr 125 JB)
Årsundavalsen (lb 119)	Hammarlungan (99 lb)
Rimsbofarn´s hambo (lb171),	Gökpolska "Sista dansen" (nr 33 JB).

Vi föreslår att dessa fortfarande bör finnas aktuella så att alla kan spela med alla när som och var som helst. De kan alltså fungera som socialt klister för medlemmar i förbundet. Låt dig vara klisterbar !

Men..... nog kan vi väl ta några låtar till inför denna sommar..... Vi föreslår alltså även dessa:

Kyrkstafetten (lb191)	Polska efter Rimsbofar´n (lb174)
Polska ef Jonisas-Kalle (lb150)	"Dans på Kolbotten" (lb 138)
Polska ef Jänisas-Lasse (lb 120)	Hopps fr St Björnmossen (lb 91)

Vi ses i sommarnatten.....16 låtar räcker långt.

Zornmärkesuppspelningar 2003

Zornmärkesuppspelningar 2003, kommer i år att anordnas i Västerås Konserthus den 22-26 juli. Arrangörer är Västmanlands Spelmansförbund, Västmanlandsmusiken samt Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur.

Frågor om uppspelningarna kan besvaras av Zornmärkesnämndens ordförande, Agne Svantesson, telefon 08-550 670 21, 070-952 19 39 eller sekreterare Gertrud Nygren telefon 063-10 20 38, 070-662 42 32.

Anmälningavgift 450 kronor.

Anmälningblanketter kommer att finnas på SSR's kansli samt hos Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur.

Årsmöte i arrangörsföreningen för Folk o Dans i Svaben

Alltid lika roligt att träffas i Svaben. Representanter från alla lag (utom förhindrade Falun) mötte upp i bystugan för att hålla årsmöte. Som brukligt är, spelade vi några låtar innan förhandlingarna tog vid. Den sittande styrelsen med Åke Wänn som ordförande omvaldes, följaktligen sitter Kristina Danielsson kvar som kassör. Protokoll från mötet kommer så fort alla personval bekräftats och att justeringsmännen skrivit på. Verksamhetsberättelsen och kassarapporten från förra året är upplyftande läsning och alla känner stor inspiration inför kommande Folk o Dans. Förmodligen kan vi glädjas åt en tredje dansloge och kanske en liten överraskning i "ruinen" bredvid bystugan. Årets konsertartist blir, om vi landar kontraktet, Ronny Eriksson, estradör och underhållare med förflutet i gruppen Euskefeurat m fl band, men denna gång tillsammans med Benneth Fagerberg. Alla tyckte det var ett strålande förslag och Micke jobbar vidare med att få till ett kontrakt. Åke Wänn försöker hitta en gångbar lösning för att få Glåmos spelmannslag från Röros till Svaben. Se till att boka in semester i tid!!! Kolla även hemsidan. Ny information och bilder ligger ute. Fullständig uppdatering till slutet av februari.

Bertil P/Michael M

Sist men inte minst

Dammiga fynd – Spelmän i extas

Nu tror man väl att det inte finns något kvar att få fram av låtmaterial eftersom vi inte har några gamla "traditionsbärare" med urgamla låtar kvar. Inga gamla visor finns längre att spela in. Inget kan vara mer felaktigt än den tron. Det gäller, som vanligt, bara att tänka lite i annorlunda banor än tidigare.

Tony Wrethling och Ulf Störling har ju grävt bakåt i tiden under många år. Den Årsundafödde kantor P Söderblom i Delsbo lämnade fina låtar, med arrangemang till, efter sig. Detta material har studerats och levandegjorts av duon Wrethling/Störling, bl a under förra sommarens Folkmusikfest i Ockelbo.

Tony hade fått höra att det skulle finnas en del musik i Forsbacka Bruks och i Tolvfors Bruks arkiv. Bägge dessa arkiv finns i Gävle Stads arkiv i förvaltningshusets källare. Lättänd som man är tog jag mig en tur ner i arkivet den 24 januari. Jovist, det fanns 5 arkivmappar med "musik" i Tolvfors arkiv. I den första som öppnades låg 3 handskrivna notböcker märkta med årtalet 1783 och "*Violin Prim 1783*", "*Secund Violin Hans Sjöström*" samt en omärkt notbok med 12 sonater och en mängd korta melodier med namn som *Löfwenhielm, Du Puis, Collin, kamrer Malmgren, Åttan....* Just dessa fem namn återfinns även i Ovensjönotboken som hittades i Yttermyra med en del dansbeskrivningar i. Här finns inga dansbeskrivningar

men dessa fem melodier stämmer ton för ton med de i Yttermyraboken ! Vad drar man för slutsatser ?

Violin Prim-boken innehåller ett 80-tal låtar. Merparten menuetter och pollonessor. Pollonessorerna innehåller en oändlig mängd små prickar dvs många sextondelar och är i många fall identifierade som varianter/förlagor till kända låtar som ex *Hälsinge storpolska*. Några andra är melodier som tillskrivs den kände violinisten *Esser*. Menuetterna däremot känns inte lika ofta igen därför att den ”polskeformen” och dess melodier har haft större överlevnadsgrad i västra Sverige, som 8-dels och triolpolskor. Menuetterna i samlingen innehåller också mest åttondelar och trioler...

Secund Violin innehåller stämmor till Primen (såklart). Häftiga tycker Tony. Unisont ett par takter, sedan parallella toner blandat med rytmiskt komp. Den 1 juni på spelträffen i Tolvfors får ni höra !

vågar Michael M lova

(Ung spelman: Göran Hed)